

www.ketab.ir

اسطوره ؛ محاکات یک تکوین

مریم غازی

سرشناسه: غازی، مریم، ۱۳۶۲ -
 عنوان و نام پدیدآور: اسطوره؛ محاکات یک تکوین / مریم غازی .
 مشخصات نشر: کرج: پیدار، ۱۴۰۰ .
 مشخصات ظاهری: ۱۳۶ص: مصور؛ ۵/۱۴ × ۵/۲۱ س م .
 شابک: ۷-۰۲-۸۷۲۰-۶۰۰-۹۷۸-۶۴۰۰۰ ریال
 وضعیت فهرست نویسی: فیپا
 یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۳۱ - ۱۳۴ .
 موضوع: اساطیر ایرانی -- تاریخ Mythology, Iranian-- History
 سقاخانه‌ها -- ایران -- تاریخ Saqqakhanehs -- Iran -- History
 ده بندی کنگره: BL۲۲۷۰
 ده بندی دیویی: ۲۹۵
 شماره کتابشناسی ملی: ۸۵۶۹۱۰۱
 اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا

www.ketab.ir

نام کتاب: اسطوره؛ محاکات یک تکوین

نویسنده: مریم غازی

انتشارات: پیدار

سال چاپ: اول مهرماه ۱۴۰۰

شمارگان: ۱۰۰۰

شابک: ۷-۰۲-۸۶۷۲-۸۲-۱-۹۷۸-۶۰۰-۹۷۸-۶۴۰۰۰

قیمت: ۶۴۰۰۰ تومان

حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است .

فهرست

۵	فهرست
۹	دبیاجه
۱۱	مقدمه
	فصل اول
۱۹	نماد
۱۹	۱-۱ واژه شناسی نماد
۱۹	۲-۱ معنا شناسی نماد
۲۰	۳-۱ نماد و نگرش نمادین
۲۱	۴-۱ معناشناسی نماد در زندگی
	فصل دوم
۲۷	نور و آب
۲۷	۱-۲ نور
۲۷	۲-۱ جایگاه اسطوره نور و آتش در آفرینش
۲۷	۲-۱-۱ سه هزار سال نخستین آفرینش
۲۸	بهمن (و هومنه)
۲۹	اردیبهشت (آرتِه و هیشته یا آشه و هیشته)
۲۹	مهر (میترا)
۳۱	بهرام (ورتَرغنه)
۳۱	سروش (سرتوشه)
۳۲	اذر، آتش (آثر)
۳۲	۲-۱-۲ نور و آتش در سه هزار سال دوم آفرینش
۳۳	کیومرث
۳۳	۲-۱-۳ نور و آتش در سه هزار سال سوم آفرینش

۳۳	هوشنگ
۳۳	سَر سوک
۳۴	۲-۱-۲ پنج آتش مقدس مینوی
۳۴	آتش بُرزی - سَوَنگه
۳۴	وُ هُو فَرِیَانَه
۳۵	اَوِر وَا زِشْتَه
۳۵	وَا زِشْتَه
۳۵	سَپَنِشْتَه
۳۵	آنْغِران
۳۶	ماه
۳۶	خورشید
۳۶	۳-۱-۲ رمزپردازی های نور و آتش در اساطیر ایران
۳۷	۴-۱-۲ نگاهی به نقوش منابر از فلسفه فره در ایران باستان
۳۷	فَرَوهر
۳۸	۱-۴-۱-۳ هخامنشیان
۳۸	برسم، حلقه مقدس اعطای حکومت
۳۹	۲-۴-۱-۲ اشکانیان
۳۹	تاج شهریار بر روی سکه های اشکانی
۴۰	نقوش پشت سکه های اشکانی
۴۰	۲-۴-۱-۳ ساسانیان
۴۰	برسم، حلقه مقدس سلطنت
۴۱	تاج ها بر روی سکه های ساسانی
۴۲	اهداء سلطنت در نقش برجسته طاق بستان
۴۴	۲-۲ آب
۴۴	۱-۲-۲ آفرینش در اسطوره ی ایرانی
۴۵	۲-۲-۲ ایزدان آب در اساطیر ایرانی
۴۵	آپام نپات یا بُرز ایزد
۴۶	آناهیتا و سَر سَوَتی؛ بغ بانوان آب
۵۰	تیشتر
۵۴	۳-۲-۲ تقدس آب در ایران باستان

۵۹	۴-۲-۲ جایگاه آب در آفرینش و نمادینگی آب
۵۹	آفرینش مادی و نمادینگی آب
۶۲	آزمون و گذر؛ جلوه دیگری از نمادینگی آب
۶۴	۵-۲-۲ رمز پردازی آب در کهن الگوهای اساطیر ایران
۶۴	آب و آفرینش جهان
۶۶	آب و تجدید تولد
۶۷	آب و جاودانگی
۶۹	آب و روئین تنی
۶۹	آب و تطهیر معنوی
	فصل سوم
۷۵	سقاخانه
۷۵	۱-۳ تعریف فضاهای سنتی
۷۶	۲-۳ فضاهای سنتی شهری
۷۷	۳-۳ واژه شناسی سقاخانه
۷۸	۴-۳ علل پیدایش سقاخانه
۸۰	۵-۳ معماری سقاخانه
۸۱	۶-۳ کتیبه نویسی در سقاخانه‌ها
۸۲	تصویر ۱-۳ کتیبه سقاخانه عزیزالله
۸۲	۷-۳ عناصر نمادین در سقاخانه
۸۲	۱-۷-۳ آینه
۸۴	۲-۷-۳ شمع
۸۴	شعله شمع
۸۵	سوگند به نور و روشنایی
۸۵	شمع گردانی در مراسم مقدس
۸۶	شمع در سقاخانه : آتش و آب
۸۶	۳-۷-۳ قفل
۸۸	تصویر ۱-۳-۷-۳ قفل با طرح بز
۸۹	تصویر ۲-۳-۷-۳ قفل با طرح بز
۹۰	۴-۷-۳ پنجه
۹۰	۵-۷-۳ آدمک‌های فلزی

دیباچه

اسطوره نقل کننده سرگذشت قدسی و مینوی است ، راوی واقعه ایست که در زمان نخستین ، زمان شگرف بدایت همه چیز رخ داده است ، به بیان دیگر: اسطوره حکایت می کند که چگونه به برگشت کارهای نمایان و برجسته موجودات فراطبیعی، واقعیتی، چه کل واقعیت، یا تنها جزیی از آن یا به عرصه وجود نهاده است. بنابراین، اسطوره همیشه متضمن روایت یک خلقت است، اسطوره فقط از چیزی که برآستی روی داده و به تمامی پدیدار گشته، سخن میگوید. شخصیت های اسطوره موجودات فراطبیعی اند و تنها بدلیل کارهایی که در زمان سرآغاز همه چیز انجام داده اند شهرت دارند. اساطیر کار خلاق آنان را باز می نمایند و قداست یا فراطبیعی بودن اعمالشان را عیان می سازند. اسطوره، داستانی ست با خصلتی خاص، نقل روایتی که در آن خدایان یکی یا چند نقش اساسی دارند. به عبارت دیگر، اسطوره تلاشی برای بیان واقعیت های پیرامون با امور فراطبیعی است. به عبارت دیگر، انسان در تلاش ایجاد صلحی روحی میان طبیعت و خودش اسطوره ها را خلق کرده است.

اسطوره ها نمی میرند بلکه با پویندگی خود را در کالبدهای جدید احیا میکنند تا همواره احساس نیاز بشر به فوق بشر بودن، به جاودانگی و به آزادگی را پاسخ دهند. اسطوره با پاسخ دادن البته بصورت عرفانی و شهودی به سوال ها و تسکین دغدغه های همیشگی ذهن بشر مانند آغاز آفرینش، مرگ، جاودانگی باقی می ماند و با نو شدن و ساختار یافتن

طبق پیشرفت های ذهن بشر، ادامه ی حیات میدهد. با توجه به غنای رمز پردازی در تاریخ نگارگری ایران ، انگیزه من برای نگارش این پژوهش بر این بود تا تحلیلی از فایده مندی عناصر اسطوره ای در بازتاب عناصر ذهنی مؤلف بر مخاطب را نشان دهم . هم چنین با تحلیل عناصر اسطوره ای به کار رفته در سقاخانه برای استفاده هر چه بهتر از این منابع و خلق نقاشی مدرن در جنبش سقاخانه و بررسی جایگاه دو عنصر اصلی سقاخانه در ایران باستان به بیان چگونگی رمزپردازی در اساطیر بپردازم . در نهایت ، قدردان همه لحظه های زیبای حامل سکوت و تنهایی ام هستم ، که مرا در این مسیر همراهی کردند .

مهرماه ۱۳۹۵

www.ketab.ir